Men schrijft in te Tongeren bij **H. Collée**, uitgever en eigenaar van dit blad.

DE POSTRIJDER verschijnt 's woensdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

Telefoon N° 12

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Twee maal per week, 4 fr. per jaar
Een maal » 3 »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels, vooraan of binnen in het blad : 1 frank den drukregel.

De personen die een abonnement aan den POSTRIJDER voor 't jaar 1913 nemen, zullen ons blad kosteloos ontvangen van den dag hunner inschrijving tot 31 Dec. aanst.

Misdadige jeugd.

Wanneer de liberale partij maar altijd door de onzijdige school verheerlijkt, wanneer liberalen en socialisten liever de revolutie zien, dan een degelijke schoolwet, waardoor de huisvader volle vrijheid en gelegenheid heeft zijn kind 't onderwijs te geven wat hij wil, dan is onze plicht te wijzen op de noodlottige gevolgen van een onderwijs zonder God.

Zulk onderwijs deugt niet ; het kweekt geen edele mannen, om van christenen niet te spreken.

De oude voorspelling, in de *Figaro*, dat men eens jongens als jonge wolven zou moeten dooden, treedt ze niet in vervulling ?

Heeft men in dat Frankrijk, dat alle godsdienstig onderwijs tracht te vernietigen, geen jacht moeten maken op Bonnot's als op wilde dieren !

En het woord, dat in de Belgische Kamer weerklonk, is veelbeteekend: « Wij zeggen in de verste verte niet, » dat gij allen Bonnot's zijt, maar de » Bonnot's zijn toch altijd van uwe » partij, »

Waar men de jeugd alles onderwijst, behalve godsdienst, behalve zedelijke beginselen, beginselen, die, zonder God, woorden zijn en niets meer, kweekt men ten laatste misdadigers.

De meeste slechten, de meeste misdadigers in de gevangenissen, zijn de ontwikkelden, zeggen ons eenparig de directeurs der gevangenissen. Iemand die gelooft aan God, aan belooning en straf, kan dwalen, maar dan handelt hij tegen zijne beginselen, tegen zijn geweten ; de worm der wroeging zal hem pijnigen, en daar, waar wroeging is, is hoop op beroep en beterschap.

Die al het bovennatuurlijke over boord wierp, kent de wroeging niet, hij beroemt zich op zijn booze daden.

Ook dat hebben wij gezien bij een dier schurken van Frankrijk. Ni t hij was de schuldige, maar de omgeving, hij gevoelde geen spijt over een zijner gruwelen.

Dezer dagen las ik deze verzuchting van een oud-schoolmeester van Frankrijk in een niet-katholiek blad, onder redactie van den vrijmetselaar Frick. De oud-professor schrijft :

« Le socialisme a pourri l'école française.» — « Het socialismus heeft de fransche school verrot. »

Pourri, verrot, 't woord is sterk genoeg.

» Mijne oud-collegas jagen mij » vrees aan. 't Zijn hervéisten, anar- » chisten. Hunne gesprekken zijn af- » schuwelijk, zij bereiden een ge- » slacht, dat men zich niet durft voor- » stellen. Indien ik u kon zeggen » alles wat ik weet. »

En dat zijn de onderwijzers der zoogezegde onzijdige school ! In Frankrijk zijn allen niet enkel zonder geloof, maar vijanden van 't geloof.

Onzijdigheid op zich zelf is onzin, maar wat komt er nog van onzijdigheid terecht bij zulke mannen ?

En welke beginselen hebben een groot gedeelte der onzijdige onderwijzers in België ?

Men leze hier de laatste statistiek in Frankrijk :

Ondanks dat de Regeering meermaen een vingerwijzing gaf, dat men erg breed moest zijn, niet te spoedig van misdaad moest spreken, dat men veel door de vingers moest zien (ze huiverde voor de statistieken), toch is de statistiek om te huiveren. In 1910, volgens het verslag van den minister van Justicie, heeft men 33 duizend 136 minderjarigen veroordeeld, waarvan 437 nog geen dertien jaar en 3.094 noggeen zestien jaar telden. Het grootste deel der misdadigers is dus tusschen 18 en 25 jaar.

Dat zijn nu de gevolgen van het zoo verheerlijkt onzijdig onderwijs ! Daarom moesten de kloosterlingen-onderwijzers over de grenzen gejaagd !

Hoe meer onzijdige scholen, hoe meer gevangenissen er noodig zijn !

Ontzettende uitslag !

Ouders ! leest en oordeelt gij.

VERSLAG

over het Bestuur en den toestand der Stadszaken, in den Gemeenteraad door het Schepencollege voorgedragen, in de openbare zitting van Zaterdag 12 October 1912.

(VERVOLG)

ONDERWIJS.

Gemeente Jongensschool.

Deze school wordt bediend door den Hoofdonderwijzer en 7 hulp-onderwijzers. Tijdens het schooljaar 1911-1912 werd zij gemiddeld bijgewoond door 189 kosteloze en 8 facultatief aangenomen leerlingen.

Zij kost, erin begrepen de tusschenkomst van den Staat en van het Weldadigheidsbureel, de som van fr. 16,520.

Gemeente Meisjesschool.

Deze school wordt bediend door eene Hoofdonderwijzeres en 6 hulp-onderwijzeressen. Tijdens het schooljaar 1911-1912 werd zij gemiddeld bijgewoond door 189 kostelooze. 36 facultatief aangenomen en 30 betalende leerlingen.

Deze school kost, erin begrepen de tusschenkomst van den Staat en van het Weldadigheidsbureel, de som van fr. 14,320.

Voor deze twee scholen heeft de Raad, in zitting van 1ᵉʳ Maart 1911, eene nieuwe loontabel aangenomen voor het vaststellen der jaarwedden der onderwijzers en onderwijzeressen. Dit brengt eene verbetering in den toestand van het onderwijzend personeel.

De inspectieraad stelt het herinrichten dezer scholen voor, en binnen kort zullen wij de eer hebben u zijn ontwerp voor te leggen.

Lagere aangenomen schoolder Broeders Maristen

Deze school wordt bediend door een Hoofdonderwijzer en 5 hulp onderwijzers. Tijdens het schooljaar 1911-1912 werd deze school gemiddeld bijgewoond door 248 kostelooze en 15 facultatief aangenomen leerlingen.

Deze school kost, erin begrepen de tusschenkomst van den Staat, de som van fr. 7,700.

Avondschool of school van Volwassenen.

Deze school wordt bediend door den Hoofdonderwijzer en 3 hulp onderwijzers. Tijdens het schooljaar 1911-1912 werd zij bijgewoond door 179 leerlingen.

Deze school kost, erin begrepen de tusschenkomsten van den Staat, de som van fr. 2,345.

Teekenschool.

Het onderwijs wordt gegeven door 3 leeraars, en de lessen hebben plaats 's dinsdags, 's woensdags en 's vrijdags, van 6 1/2 tot 8 ure 's avonds.

1) De lagere klas werd bijgewoond in 1911 door 19 leerlingen, in 1912, door 17 leerlingen.

2) De middenste klas werd bijgewoond in 1911, door 20 leerlingen, in 1912, door 21 leerlingen.

3) De hoogste klas werd bijgewoond in 1911, door 16 leerlingen, in 1912, door 12 leerlingen.

De zondagslessen worden door den Bestuurder der school gegeven, van 10 ure 's morgens tot 12 ure 's middags.

In 1911 werden zij bijgewoond door 25 leerlingen, en in 1912 door 28 leerlingen. Tusschen deze 28 aangenomen leerlingen waren er slechts 3 welke onze stad bewoonden.

Deze school, erin begrepen de tusschenkomsten van Staat en Provincie, kost de som van fr. 2,397.

De heer Inspecteur Rosior stelt voor deze school herin te richten, omdat, zoo deze school niet zonder verdiensten is, zij sinds dertig jaren stilstaande gebleven is, terwijl de schilderkunst of de nijverheden die op het teekenonderwijs gesteund zijn, eene groote ontwikkeling en in menige vakken nieuwe vormen hebben aangenomen : in een woord, omdat zij niet beantwoord aan betgeen men met recht van zulkdanige inrichting moet verwachten.

Wij zullen binnen kort de eer hebben den Raad te verzoeken eene beslissing, nopens dit voorstel van herinrichting, te nemen

Aangenomen Bewaarschool.

Deze school wordt bestuurd door eene Hoofdonderwijzeres en 3 onderwijzeressen. Tijdens het schooljaar 1911-1912 werd zij bijgewoond door 275 leerlingen, en zij kost, de tusschenkomsten van Staat en Provincie erin begrepen, de som van fr. 4,800.

Bewaarschool der Picpussen.

De stad geeft aan deze school eene toelage van fr. 500.

Zij werd bijgewoond in 1911-1912 :

1° De lagere school door 300 leerlingen ;

2° De bewaarschool door 174 leerlingen.

Koninklijk Atheneum en Staats-Middelbare school.

Deze twee gestichten, die aan den Staat toebehoren, kosten :

Het Koninklijk Atheneum, erin begrepen de toelage der stad van fr. 10,600, de som van fr. 76,433 20.

De Middelbare School, erin begrepen de toelage van den Staat, (die volgens de laatste rekening fr. 14,428.67 bedraagt), het schoolgeld en de tusschenkomst der stad, de som van fr. 22,336,61

Uit dit verslag blijkt dat de totale som, betaalt aan het onderwijs, beloopt tot fr. 147,351,81.

OPENBARE GEZONDHEID.

Tijdens het jaar 1911-1912 was de gezondheidstoestand der stad Tongeren voldoende : op dit oogenblik is hij uitmuntend.

In den loop van het jaar 1912, brak de scharlakenkoorts uit, en trof de kinderen van allen ouderdom. Het getal aangetaste kinderen was aanzienlijk ; doch geene verwikkelingen hebben zich voorgedaan.

De besmettelijke ziekten verdwijnen meer en meer, dank aan de maatregelen van ontsmetting die genomen worden, en vooral dank aan het goede drinkwater dat de waterleiding ons verschaft ; aldus kan men zeggen dat de typhuskoorts om zoo te zeggen uit Tongeren verdwenen is.

STADSFINANCIËN EN WERKEN.

De stadsrekening van het dienstjaar 1911, sluit met een overschot van ontvangsten van fr. 66,903,21.

Het college heeft de eer deze rekening neer te leggen, en zal zoohaast mogelijk de Commissie bijeenroepen die gelast is deze rekening te onderzoeken, alvorens ze aan de goedkeuring van den Raad te onderwerpen.

Het College denkt het onnoodig in dit verslag al de werken op te sommen die tijdens het verloopen dienstjaar uitgevoerd werden, namelijk het paveien van verschillende straten, het aanleggen en herstellen van verscheidene buurtwegen, om de eenvoudige reden dat zij allen aangehaald zijn in de rekening, die het de eer heeft op dezen dag neer te leggen.

BINNENLAND.

AWANS-BIERSET (Luik). — Het huisgezin Loyens, bestaande uit man, vrouw en vijf kinderen, 13 tot 25 jaar, houdt een drankhuis te Awans, tegenover een fosfaatfabriek, van welke een werkman, Jozef Materne, het hof maakte aan de 18-jarige dochter Margriet.

Maar een andere bezoeker der herberg, de 30-jarige bosschwachter Lambert Boulanger, had nu en dan aanleiding gegeven tot tooneelen van jaloezie tusschen de twee echtgenooten, terwijl de dochter en haar minnaar voor de moeder partij trokken.

Meermaals reeds hadden de echtgenooten elkaar verlaten en eens zelf had Loyens zijne vrouw en Boulanger met den dood bedreigd en werd hem een revolver ontnomen.

Maar maandag morgend, te 7 ure, kwam vrouw Loyens bij den veldwachter en zegde :

« Gisteren avond kwam mijn man ten half twaalf thuis, terwijl ik met Margriet en haar vrijer in de keuken was. De andere dochters waren reeds naar bed.

» Wij kregen twist en, om hiermaan een einde te stellen, lieten wij hem alleen. Toen wij terugkeerden lag hij op den grond, ademloos en met bloed bedekt. Zijn geweer lag op hem.

» Ik wilde den burgemeester verwittigen, maar ik heb er vruchteloos gebeld, men kwam niet openen. Daarom kwam ik bij u. »

De veldwachter ging naar 't huis van Loyens en vond een vreeselijk tooneel. De man lag op den grond. Het gelaat was weggeschoten en op den doode lag het geweer, waarmede hij, naar de vrouw beweert, zich zou hebben gezelmoord.

De veldwachter verwittigde de gendarmerie van Hollogne-aux-Pierres en deze koesterde twijfel over de mogelijkheid van eenen zelfmoord en verwittigde het parket dat, na een eerste onderzoek, vrouw Loyens, de dochter Margriet, de vrijer Jos. Materne en Boulanger deed aanhouden.

— Bij eenen lijkdienst te Luik ontmoette M. Gilles W., eenen vriend, dien hij in lange jaren niet gezien had. Zie dan! riep hij uit, leeft ge nog? Nauwelijks had hij die woorden gesproken of hij zakte in elkaar en was dood.

ARLON. — GEHEIM. — Zondag avond vonden voorbijgangers te Villecrupt een man, vastgehecht aan eenen boom op den steenweg. Hij was met messteken gewond over gansch 't lichaam en had het bewustzijn verloren.

Tot het leven teruggebracht, weigerde hij zijnen naam te zeggen of de minste uitlegging te geven over hetgeen er was gebeurd. Verder vond men een jongeling, ongeveer 15 jaar oud, wiens gelaat was gezwollen, een zijner oogen hing uit de holte. Ook deze weigert inlichtingen te geven.

ANTWERPEN. — GASONTPLOFFING. — Eene gewelldige ontploffing geschiedde dinsdagavond rond 7 ure, in het huis n° 39 der Oranjestraat.

Sinds een viertal dagen had M. Leon Caroen, loodsoverste, het eerste verdiep in huur genomen. Dinsdag avond wilde een gasplaatser eenen gashuichter in de voorkamer hangen.

Hij bemerkte wel dat het stopsel niet op de gasbuis zat, maar vermits hij geen gasreuk gewaar werd, daalde hij in den kelder om den gasmeter open te draaien.

Terug boven gekomen, ging de man zich overtuigen of er na het plaatsen van den huichter geen gasontsnapping meer te bespeuren was.

Op denzelfden stond ontstond de vreeselijke ontploffing ; deze was veroorzaakt door de gas uit de buis ontsnapt, nadat de man den gasmeter had opengedraaid.

Al de ruiten der kamer en van de bovenverdiepingen sloven en stuk. Ook die uit de naastgelegen huizen, stores en gordijnen geraakten in brand, een deel van de zoldering werd losgerukt.

De gasplaatser kwam er licht gekwetst van af.

De brand dreigde uitbreiding te nemen. De pompiers dadelijk verwittigd, snelden ter plaats.

Vrij aanzienlijk is de stoffelijke schade. Veel huisraad, talrijke meubelen zijn vernield.

DINANT. — ONGELUK. — De voerman eener brouwerij reed met een wagen over den trekweg, in de nabijheid der rots Bayard, waar de weg zeer smal is.

Aan den voet der rots verloor de wagen den grond en viel met vracht, paarden en voerman in de Maas.

Het gebeurde in de duisternis, des avonds te 7 uur, en werd enkel gezien door twee vreemdelingen, die om hulp riepen.

Toen de geburen buiten kwamen, zagen zij nog den voerman een oogenblik boven water komen, om dan nog eens om hulp roepend, voor goed te verdwijnen.

Ook de twee paarden verdronken. Het lijk van den voerman is nog niet gevonden.

GENT. — 17 blieven te Gent nog eenige Bulgaarsche studenten, die op het oogenblik dat zij het land verlieten, om hunne studies in den vreemde te voolzetten, de 20 jaren niet hadden bereikt en oorlof hadden gekregen hun dienstijd na het eindigen hunner studie, te voltrekken. Zij zijn mettemin, bij hoogdringendheid naar hun land gevloogen en daarbij verzocht spoedig aan het bevel te gehoorzamen. Onmiddellijk hebben zij allen hunne papieren gevraagd en zullen zaterdag morgen de stad verlaten.

LA BOUVERIE. — EEN ERBIEDIGEND VERSCHIJNSEL. — Omlangs had eene gemeentekiezing plaats in de gemeente La Bouverie, gelegen in het kooigewest de Borinage in Henegouwen.

De katholieke kandidaat werd gekozen met 1612 stemmen tegen 1139, gegeven aan den socialisten kandidaat.

De gemeente La Bouverie staat nochtans bekend als eene forteres van het socialism, en de socialisten hebben geene middelen verzuimd om hunnen kandidaat er door te halen.

De socialistische kandidaat was de kandidaat der Algemeene Werkstaking en van alle socialistische hervormingen.

Dat bewijst dat er in het Walenland ook nog zeer vele menschen zijn die zich niet laten verblinden door den socialistischen bluf.

— SCHRIKKELIJKE VAL EENER MOEDER MET HAAR KIND. — Te Molenbeek viel, Woensdag morgen rond 11 ure eene moeder met haar 2-jarig dochtertje van eene ladder.

De moeder, echtelinge Decoster, ging haar wichtje te slapen leggen, op zolder. Daar er geen trap is bedient men zich van eene ladder. Op de bovenste sporten gekomen stukte de moeder met haar kindje zoo ellendig ten gronde, dat beiden ijselijke hoofdwonden bekwamen. Naar het gasthuis overgebracht werd de toestand der beide ongelukkigen bedenkelijk geoordeeld.

— EENE PLANT DIE DOET LACHEN. — In Arabië groeit eene glanzend gele bloem wier zwart zaad den vorm van eene boon aanneemt. De inwoners droogen en verpletteren dat zaad, en eene kleine dosis van dat poeder brengt bij de ernstige menschen eene wonderbare verandering te weeg ; zij dansen, zingen en lachen luidruchtig en die vroolijkheid duurt ongeveer eene uur. Dan volgt eene zware slaap en bij het ontwaken is men eike herinnering aan het gebeurde kwijt.

Voorwaar een goed middel voor dezen die steeds zure gezichten trekken.

— EEN WOORD DAT TELT ! — M. Lepine, het opperhoofd der politie te Parijs, sprak deze dagen op het congres tegen zekeren slavinnen handel als volgt :

« Ik betreur het, mijne heeren, dat tegenwoordig de gouvernementen van meest al te groote mogendheden onzijdig blijven, en niet regelrecht de ondeugd bestrijden door de kracht der zedeleer en der Religie. Ja, mijne heeren, ik zeg : der Religie. Mochten wij te minste van die gouvernement verkrijgen dat zij den invloed van deze twee groote machten niet tegenwerken, machten die veel meer vermogen op de jeugd en hare driften dan welke wet ook. »

Dat mogen de voorstaanders der onzijdigheid in alles overknauwen.

* *

Katholieken leest nooit bladen die uwe denkwijze bestrijden, doch abonneert u aan een katholiek blad.

AAN ONZE LEZERS

Heden kondigen wij in ons eerste blad als mengelwerk af

VERDRONKEN

eene korte novelle, die slechts eenige weken zal duren. Daarna zullen wij wederom een boeiend en zeer belangwekkend mengelwerk mededeelen, dat door al onze lezers gretig zal gelezen worden.

Oorlog
IN DE BALKANSTATEN.

GEWELDIG GEVECHT TUSSCHEN MONTENEGRIJNEN EN TURKEN.

De Turken hebben dinsdag eenen geweldigen, tegenstand ontmoet, bij die pogingen welke zij aanwendden om de belangrijke posthen opnieuw te bemachtigen, welke de Montenegrijnen hun ontnomen hadden. Het geschut der Montenegrijnen verijdelde de pogingen der Turken, die letterlijk weggeblazen werden.

De Montenegrijnsche troepen naderen Tarabosch en wachten met ongeduld het oogenblik van den aanval.

De verliezen der Montenegrijnen zijn onbeduidend. Volgens de verklaringen gedaan door Turksche krijgsgevangenen zouden Turken eenen kolonel, twee officieren en 70 soldaten verloren hebben !

HET SPEL VAN HAARKE PLUK BEGINT.

De Turksche bladen beginnen bovenarms te vallen op den Turkschen algemeenen legerstaf, op de generaals en op den minister van oorlog.

Men begint hen te beschuldigen, van luiheid, van lusteloosheid en onbekwaamheid. De artikels zijn zoo geweldig, dat de ministers noodig oordeelden Maandag avond bij noogdringendheid bijeen te komen om den toestand te bespreken en te zien of het niet noodig was de werking der bladen te keer te gaan. De zitting was woelig en zelfs de ministers begonnen elkaar te verwijten.

NIEUWE OVERWINNING DER BULGAREN.

De Bulgaren hebben Dinsdag Bulairissar stormenderhand ingenomen. Die stad is gelegen op 35 kilometers ten Zuid-

VERDRONKEN

I

Op zichzelf waren de nadere omstandigheden van den plotselingen dood mijner nicht Sibylle von Barenthin volstrekt niet opmerkelijk. Zij werden het eerst later. En daarom heb ik een paar lange winternachten op mijn landgoed in de Mark er aan besteed, om de gebeurtenissen, zooals zij elkaar opvolgden en ik ze nede beleefde, op te teekenen. Ik heb dat zonder eènige opsiering en naar mijn beste weten en vermogen gedaan.

. . . . . .

Het was op een stormachtigen Octoberavond, toen ik, wegens eene handelsaangelegenheid, op het naburige landgoed van mijnen neef Barenthin te Glenzig voorreed en hem van buiten reeds in zijne benedenkamer met lange schreden heen en weer zag loopen. Ik was blij dat hij thuis was. Meestal, wanneer men hem spreken wilde, was hij uit, hetzij met 't geweer onder den arm — want hij was een hartstochtelijk jager, en het ergerde hem dagelijks opnieuw, dat de eendenjacht op het naburige groote Trutowermeer aan een paar Berlijnsche heeren was verpacht — of naar eene landbouwkundige vergadering, of ook wel naar de stad, waar hij politieke geestverwanten had met wie hij veel omging. Hij was een verstandig, maar onrustig mensch. Hij moest altoos met iets bezig zijn, altoos in beweging, van den morgend tot den avond, in huis of nog liever er buiten, anders was hij niet gelukkig.

Maar ditmaal zegde hij tot mij, toen ik binnenkwam :

— Neem mij niet kwalijk... Ik kan met den besten wil nu niet over zaken spreken. Ik ben te zenuwachtig...

— Hoe komt dat zoo ? vroeg ik.

Hij wees naar buiten, waar het reeds schemerde. Het woei nog altijd een halven storm. De kale boomen stonden te zwiepen tegen den grauwen hemel.

— Mijne vrouw is drie uren geleden naar het meer gegaan, zegde hij, en zij is nog niet terug.

— Wilde zij gaan roeien ?

— Ja, zooals zij het zoo vaak doet. Zij haalt dan waterlelien hier en daar tusschen de biezen vandaan....

— Maar bij zulk een wind... dat is toch onvoorzichtig. Heht ge dan niets gezegd ?

— Ik heb er eigenlijk geen acht op geslagen. Een poos waren beiden stil. Toen vroeg ik :

— Hebt ge reeds een onderzoek ingesteld ?

— Ja, zij is weg. De boot is weg. De vlonder is ledig.

Deze vlonder lag op het gebied van het landgoed Trutow, dat, evenals de waterplas zelf, toehoorde aan den ritmeester op non-activiteit Von Kugge, een goeden bekende van ons beiden.

— Ik kan op het water niets doen, liet Barenthin er op volgen. Ik heb daartoe geen vaartuig en geen volk. Maar Kugge heeft reeds alles mobiel gemaakt. De schippers doorzoeken het riet en roepen. Ge kunt begrijpen, over zoo'n geweldig groote uitgestrektheid water, en bij dit noodweer !..... Ik ben nu maar even naar huis geloopen, in de hoop dat Sybille langs een anderen weg zou teruggekomen zijn... Maar — niets !

Hij schudde zijn hoofd. Daar buiten loeide de wind al sterker.

— Maar, opperde ik, misschien is zij in het geheel niet op het water geweest, maar ergens op bezoek — hij den predikant.... of eene wandeling gaan doen ?

— Neen, zij heeft aan het kameniertje nog uitdrukkelijk bij het beengaan gezegd, dat zij frissche waterlelien zou meebrengen, en dat er drie vazen met water gereed moeten staan. En toen de juffrouw haar nog vermaande om bij zulk stormweer toch niet op het meer te gaan, heeft zij ten antwoord gegeven dat er geen gevaar bij was. De koetsier heeft haar tot tamelijk dicht aan den oever gereden. Waar de stuifzandduinen ophouden, is zij verder te voet gegaan, zooals gewoonlijk, omdat het stapvoets rijden over het laatste stuk haar te vervelend is. Zij het het rijtuig ook nooit wachten, maar keerde altoos te voet naar huis.

— En nam zij ook niemand mee om te roeien ? vroeg ik.

— Neen, nooit. Zij zegde dat zoo iemand haar hinderde. Het lieft het zij zich op het water zoo maar voortdrijven, met de handen over elkaar, en zat dan te turen naar den zonsondergang.

— Dan is zij waarschijnlijk ditmaal door den wind aan den anderen oever gedreven.

Ik zegde dit op zoo geruitstellend mogelijken toon. Maar ik dacht bij mijzelf : « Nu is 't toch maar een geluk, dat zij geen kinderen hebben. »

Klaus Barenthin knoopte zijn mantel dicht en zegde :

— Kom ! wij gaan weer naar 't water ! Ik houd het hier niet langer uit !

Wij hadden nauwelijks acht minuten gereden, of wij zagen reeds onder den maanenschijn, die inmiddels was doorgekomen, den wijden spiegel van het Trutowermeer voor ons liggen — uren lang en uren breed. Thans in het halfdonker, geleek de plas feitelijk onbegrensd. Hij vertoonde zich als eene aan de oevers met riet begroeide, blauwachtig schemerende zee, over welke de storm rij achter rij van schuimende golven voortstuwde.

Eenskiaps het Barenthin stilhouden en riep een man in de schemering toe :

— Labian - zijt gij dat ?

— Ja.

— Wat doet gij hier buiten in den nacht ?

— Wel, baron ik ben een beetje aan 't wandelen.

Labian was de inspecteur van ritmeester Kugge, een oude, brommige en zonderlinge man, die reeds onder den vader en den grootvader van zijn tegenwoordigen patroon op diens goed gediend had en daar oemsaar geworden was — of althans zichzelven er voor hield, hoewel hij met den nieuwen heer heel niet over de baan kon en die twee met elkaar leefden als hond en kat.

— Dus — hij was hier aan 't wandelen !... Barenthin antwoordde, hoewel de man toch niet zijn eigen ondergeschikte was, tamelijk scherp :

— Ik dacht toch, M. Labian, dat ge een beetje meer belangstelling zoudt toonen — bij dit geval met mijne vrouw...

Het scheen alsof de norsche oude een hartstig antwoord op de tong had. Maar hij zweeg, keek over het meer en zegde eindelijk langzaam :

— Tot dusver hebben wij vergeefs gezocht en geroepen. Ik zou u ook liever goede tijding brengen, baron Barenthin !

Dat klonk zoo oprecht deelnemend en bedroefd, dat mijn neef spijt had van zijn uitval. Hij knikte den inspecteur toe :

— Nu nu, neem mij niet kwalijk, mijnheer Labian ! — en daarop reden wij voort, naar den waterkant.

Hier stonden een troep visschers en andere mannen bijeen, met lantarens in de hand en keken uit over de donkere waterplakte. Over deze kwam de wind aangeraasd en woede door het riet en huilde ons in het gezicht en deed mijne laatste hoop van daareven, dat het schuitje aan den tegenoverliggenden oever gedreven kon zijn, verwijgen. Mijn neef trad naar een grooten, baardigen heer, die tusschen de anderen stond en vroeg beklemd :

— Niets ?

— Nog niets, antwoordde de ander schouderophalend.

Dit was de gewezen ritmeester Kugge. Hij woonde nog niet lang op zijn erfgoed Trutow. Nog geen twee jaren. Kort te voren was hij na eene lange en ongelukkige echtverbintenis van zijne vrouw gescheiden — naar het scheen uitsluitend door hare schuld — en deze slag had hem zóó zwaar getroffen, dat hij zijn ontslag uit den dienst genomen en zich als een eenzame man hier op het land begraven had.

Wij buren zagen hem af en toe ; maar hij zocht ons gezelschap niet op. Hij werd noozt eens warm — een zwijger, een gesloten mensch, dien het ongeluk nog zwaarmoediger had gemaakt.

Hij en Barinthin spraken halfluid met elkaar, en ik hoorde hoe de ritmeester hoofd-schuddend zegde :

— Ik ben er altoos tegen, hier op onze wateren kiellooden te gebruiken. De platboomsche zijn veel veiliger.

Mijn neef haalde de schouders op. Wat baatte nu al deze wijsheid ?.. Wij wachtten nog wel een uur, of er over het water niets kwam opdagen, en eindelijk nam ik met een stommen handdruk van Barenthin en kugge afscheid en reed naar huis om de mijnen, die met wisten waar ik bleef, niet langer in ongerustheid te laten. Helpen kon ik hier voor het oogenblik toch niet. Maar heel vroeg den volgenden morgend was ik alweer op weg naar Glenzig. Het had den ganschen nacht, nada, de wind was gaan liggen, gestortregend, en ook nu nog slogen ijskoude druppels mij in 't gezicht. Daarbij lag er nu een grauwe mist over het land. Geen weer dus om goede tijding te verwachten.

Op het goed te Glenzig liep alles verward en radeloos door elkaar. Men had nog steeds geen levensteeken van de verdwenene, en haar man was alweer naar het water. Daar trof ik hem, en ook Kugge was er ; en voor onze oogen maakten de visschers de booten reê, om nog eens terdege overal te gaan zoeken... Daar gal een der mannen een schreeuw en wees op het water in de verte.

De golfslag was reeds lang bedaard, en op het troebele grauwe water dreef iets als een groote, vuurroode visch. Het dreef langzaam ons voorbij, zijwaarts voor den wind naar den oever — eene gekenterde kielboot — en wij snelden heen naar de plek, waar het vaartuigje tegen den kant gestuwd was. Het was de boot, in welke Sybille von Barenthin gisteren was uitgevaren. Riemen, roer en vloerplanken ontbraken. Lange wierstengels hingen aan de boorden. De omgeslagene notedop was blijkbaar reeds den ganschen stormnacht de speelbal van wind en golven geweest...

's Namiddags, toen wij Kleus von Barenthin in zijn huis teruggebracht hadden, kwam er ook nog een jongen met een nieuwe vondst : den aangespoelden, geheel doorweekten en vormeloozen klungel, in welken de kamenierster terstond den strooheed harer meesteres herkende.

En verder kwam er niets meer — en Sybille von Barenthin was dood. Verdronken in het Trutowermeer, welks slammige, van slingerplanten overwoekerde bodem niet eens zijn offer weer teruggaf. Daarvoor was deze mijlen wijde, donkere waterplas van oudsher berucht. Wat hij had, dat hield hij. Vergeefs doorzochten de visschers weken lang de biezenwilderni met hare ontzilbare eilandjes en kreken, en oo de vrije vlakte in het midden. En weldra wer het winter. De plas vroos dicht, de sneeuw spreidde hare wade over het ijs — en alle hoop om het stoffelijk overschot der jonge vrouw i het familiegraf te Glenzig te kunnen bijzetter moest worden opgegeven.

In de lange en droeve winterdagen, die u voor Klaus Barenthin volgden, was ik dikwijl bij hem. Aanvankelijk hield ik mij terug, om hem in zijn leed niet te storen. Maar hij zon om mij. Hij wilde mijn gezelschap. Hij, die gewoon was steeds in eene strubbeling tusschen veel menschen en dingen te verkeeren, hij kon de plotselinge eenzaamheid niet verdragen.

Als wij zoo samen zaten en daar buiten de sneeuwvlokken stoven om het stille huis, dan spraken wij altoos weer van de doode. Hij moest van haar spreken Dag en nacht was hi in gedachte met haar bezig — veel meer dan hij het ooit bij haar leven had gedaan, en naar het mij scheen, met een berouw, dat a dieper en dieper in hem knaagde, hoe meer weken en maanden er sedert dien onzalige October-avond verstreken.

['t VERVOLGT].